

POP-JAZZ-OPISTOON JA SARCOFAGUKSEEN

Olin jo lähes täysi-ikäinen, kun aloin ensimmäistä kertaa elämässäni seurustella. Minua hidasti ujuden lisäksi se, että iltalukiossa ei ollut kovin monta ikäistäni opiskelijaa, enkä osannut muutenkaan vielä ottaa kontaktia tuntemattomiin ihmisiin. Vanha lapsuuden naapurini tuntui huomattavasti turvallisemmalta vaihtoehdolta varovaiseen ”ihmissuhdeharjoitteluun”.

Maarit oli asunut parin rapun päässä meistä lähes koko lapsuutensa, mutta muutti Vesilahdelle juuri ennen kun aloimme tapailla. Tämä taas aiheutti sen, että saatoimme nähdä toisiamme ainoastaan viikonloppuisin.

Aluksi vietimme aikaa yhdessä ikään kuin kokeillen, että tulemeko me toimeen ja miten hyvin. Siitä sitten pikkuhiljaa kaikki muuttui viralliseksi seurusteluksi, ja olimme aika nopeasti jo hyvin läheiset toisillemme. Kauan ennen kännyköiden ilmestymistä kuvioihin lähettelimme viikoittain romanttisia kirjeitä toisillemme ja odotimme aina viikonloppuja kovasti. Suuri osa viikonpäivistä kului miellyttävän yhteisen ajan odotuksessa. Olihan se osittain naiivia-kin rakkautta, kieltämättä, mutta olen yhä hyvin onnellinen siitä, että sain kokea nuo kaikki uudet asiat Maaritin kanssa, eikä poikuuteni mennyt jossain yhden illan sekobilejutussa.

Ylioppilaskirjoitusten aikana erosimme kuitenkin lopulta kovin surullisesti, eikä ero ollut edes minun ideani. Olimme ehtineet olla yhdessä reilun vuoden, sinä aikana ehdin oppia vain välttävästi perusasiat ihmissuhteesta olemisesta. En kuitenkaan olisi halunnut erota, ja olin myös hieman katkera siitä, että meidän eromme sattui juuri siihen ajanjaksoon, kun minun olisi pitänyt olla joka päivä skarppina lukemassa kokeisiin. On varmaan kaikkien mielestä ymmärrettä-

vää, että ensimmäisen seurustelusuhteen päättyminen ja ylioppilas-kirjoitukset olivat vaikeita asioita käsitellä yhtä aikaa. Niin ne kyllä olivatkin. Kuuntelin jatkuvasti Yes-yhtyeen *Close to the Edge* -levyää melko masentuneena ja yritin parhaani mukaan mennä päivä päivältä eteenpäin. Ei ollut helppoa opiskella erotunnelmissa kirjoitusten paineet niskassa. Päivät tuntuivat usvaisilta ja harmailta kevään lähestymisestä huolimatta.

Sain sitten vielä kaiken päälle outoja, tuskallisia vatsavaivoja, jotka olivat mitä ilmeisimmin psykosomaattisia. Mahahaavaakin epäiltiin, ja söin pelkkää kaurapuuroa pari viikkoa. Kivut kuitenkin katosivat heti, kun kirjoitukset olivat päättyneet.

Yo-kirjoitukseni menivät kuitenkin pääpiirteittäin suhteellisen hyvin. Sain M:n paperit, kaksi L:ää, englannista ja äidinkielestä. Ylioppilastodistustani ei ole kukaan koskaan minulta missään tilanteessa kysynyt, joten kirjoitukset tuntuivat jälkikäteen olleen vain ajan pelaaamista sillä aikaa, kun mietin mitä haluaisin elämässäni tehdä. Sitten postilaatikosta tippuivat armeijan kutsuntopaperit. Gulp. Mitäs nyt? Ei ollut kovin mieluista yllätys.

Armeija tuntui minusta siinä iässä karmealta ajanhaaskaukselta. Opiskelukin oli paljon järkevämpää kuin vajaa vuosi opettelemassa tappamista muiden komenneltavana. Aloin kesän aikana miettiä toden teolla, mihin ammattiin haluaisin lukea itseni. Sitten muistin Oulunkylän Pop-Jazz-opiston (nykyään nimeltään Helsingin Pop & Jazz Konservatorio).

Tilasin opistolta hakupaperit ja aloin tarkastella oppilaiksi hyväksytyjen lukumääriä. Kitaristin oppiin pyrki monta sataa joka vuosi, basisteiksi taas oli hakemassa huomattavasti vähemmän ryhmää, kolmisenkymmentä hakijaa. Huonolla matematiikallanikin päätelin, että basistina pääsisin sisään paljon helpommin. Joten päätin pyrkiä oppilaitokseen basistina, vaikka olinkin enemmän kitaristi. Sain pienellä harjoittelulla ihan hyvän tuntuman bassoon ja uskalsin lähteä hakukokeeseen. Paikan päällä esitin myös yhden oman bassoinstrumentaalini, jossa tahtilaji vaihtui lähes koko ajan, se oli sellainen ”kattokaa mitä mä osaan”-bravuuri. Huomasin että tuo biisi herätti opettajien huomion heti. Lähdin kotiin tyytyväisenä ja varmana siitä, että olin läpäissyt kokeen.

Ylioppilaaksi pääsy vaikutti minusta helpolta. Kuvassa Mirja-täti, Alpo-mummi sekä mutsi (minivogue oli pop!)

Taisteluni oppilasmääriä vastaan oli siis onnistunut todella hyvin. Pääsin oppilaaksi mielestäni melko helpostikin, ja nyt tulisin sitten oppisuunnitelman mukaan viettämään seuraavat kolme vuotta basso/laululinjalla, opettajanani mm. bassolegenda Jakke Leivo. Jakke oli niin mainio tyyppi, että odotin aina kovasti hänen oppituntejaan.

Kutsunnoissa myöhemmin sinä syksynä osoitin viranomaisille tositteet siitä että minut oli hyväksytty musiikkiopistoon. Eräs vakavakateinen eversti katsoi lappujani ja kysyi: ”Onkos tämä se Klaus Järvisen opisto?” Ilmoitin että kyllä näin on, ja tuima eversti pamautti leimasimella lykkäyksen paperiin kuin apteekin hyllyltä. Olin hyvin huojentunut ja helpottunut. Armeija olisi yksi huoli vähemmän tämän nuoren miehen elämässä, ainakin toistaiseksi.

Viihdyin Pop-Jazz-opistossa kuitenkin vain yhden vuoden. Keikkakiireet olivat jo alkanee, enkä suoraan sanottuna antanut suurta painoarvoa akateemiselle musiikinopiskelulle. Pidin enemmän toiminnasta, soittaminen oli aina hienoa, nuottien tuijottaminen ei niinkään. En myöskään tuntenut olevani kotona oppilaitoksen snobbailevassa ilmapiirissä, jossa joku muu tuntui melkeinpä määräävän, mikä on hyvää musiikkia ja mikä taas ei. Olen aina vastustanut besserwisereitä, jotka yrittävät päättää puolestasi minkälaista musaa kuuluu kuunnella. Tämä on yleisempää kuin luullaan, ja touhu saattaa joskus mennä jopa kiusaamisen puolelle. Kapinallisuuteni nosti kaiken tuon keskellä päätään ja sanoin goodbyet koko opistolle. Todistuskini jäi noutamatta. Pop-Jazz-opisto oli jo niin nähty.

Olin niihin aikoihin päässyt äitini kautta osa-aikatoihin Ilmatieteen laitoksen meteorologiasastolle. Duuninani oli piirtää sääkarttoja – nykyisin koneet hoitavat nuo hommat – ja tarkistaa säätietoja alkeellisen tietokoneen ruudulta. Tittelini olivat apulaismeteorologi ja sääteknikko. Jälkimmäinen on aika huvittava titteli, varsinkin kun ottaa huomioon teknisen osaamiseni sen ikäisenä. Työ ei vaatinut muuta kuin tarkat silmät, koska lentäjille piti aina antaa mahdollisen akuuttia ja huolellisesti varmistettua tietoa sään kehittymisestä.

Työvuoroni alkaessa laitoin aina kuulokkeet päähäni ja volyymit kaakkoon. Oli yllättävän terapeuttista piirrellä sääkarttoja hyvän taustamusiikin tahdissa. Itse rakentamassani pikku kuplassa pystyin keskittymään töihin todella hyvin, eikä tarvinnut toisella korvalla kuunnella väkisin muiden juttuja.

Näin vuonna 1980 Soundi-lehdessä ilmoituksen, jossa haettiin laulusolistia Sarcofagus-yhtyeeseen. Olin tietoinen bändistä ja myös kuullut radiossa muutamia heidän kappaleitaan, olinhan todella kova

raskaan rockin fani. Omistin myös Sarcofagus-t-paidan, olin ostanut sen yhdellä Helsingin vierailulla, koska siinä oli hieno pääkallo ja moottoripyörämiesten motto ”Ride To Live, Live To Ride”. Esimerkki varsin tyypillisestä 16-vuotiaan pojanklopin tyylistä. Pääkallo olivat silloin aina kova juttu. Nykyään en pääkalloista perusta, koska ihmettelen sitä, millainen kulttuuri glorifioi kuolemaa. Eikö elämän juhliminen olisi huomattavasti parempi vaihtoehto? On menty pahasti pieleen, kun vauvanvaihoissakin on nykyisin pääkalloja. Huh.

Vastasin ilmoitukseen kirjoittamalla olevani miestenori (vaikka poikahan minä vielä olin) ja kerroin osaavani laulaa heviä. Lisäsin vielä tekstiin suosikkilaulajakseni Judas Priestin Rob Halfordin.

Muutaman viikon päästä minulle soitti Sarcofaguksen päämies Kimmo Kuusniemi. Hän ehdotti, että tulisin Helsinkiin koelaulamaan. Minä tietenkin matkustin pääkaupunkiin innosta soikeana heti kun vain pääsin. Koelaulu sujui hyvin, ja sovimme siltä istumalta, että laulaisin bändin kakkoslevyllä *Envoy of Death*, joka olikin jo siinä vaiheessa vokaaleja vaille valmis. Teimme Kimmon kanssa viikon verran esituotantoa pienessä studiossa, jossa harjoittelin sekä sanoja että melodioita viitisen tuntia per päivä. Sen jälkeen siirryimme varsinaiseen äänityspaikkaan, Esa Kotilaisen Indigenous Music -studioon, ja lauluosuuksien äänittäminen alkoi.

En ollut tuolloin vielä kovinkaan kummoinen laulaja, tekniikkani oli varsin alkutekijöissään, eikä äänialanikaan ollut ihan riittävän hyvä raskaaseen rockiin. Mutta osasin lausua englantia melko hyvin, ja tämä seikka vaikutti varmasti eniten Kimmon päätökseen valita minut.

Levyn valmistuttua alkoi iso mediarumba, ainakin sen ajan mittapuun mukaan. Urani solistina alkoi näyttävästi, sillä pääsin Sarcofaguksen kanssa jopa ”isojen poikien” lehtiin kuuluvan puolipornolehti Urkin sivuille, jossa meitä kutsuttiin saatananpalvojiksi ja mustan magian musiikin tekijöiksi. Kohua piti silloin aiheuttaa kaikin tavoin ja olimme valmis kaikkeen, mikä auttoi esillepääsyämme. Soundin ohella myös aikakauslehdet, kuten Apu, Hymy ja Seura, kirjoittivat meistä juttuja. Sanomalehdet noteerasivat myös uuden musiikkituloikkaan, Suomessa kun ei silloin ollut heavy rock -bändejä läheskään siinä määrin kuin myöhemmin aikoina.

Pääsimme myös Ylen TV2:n Iltatähteen, joka oli siihen aikaan ainoa popmusiikkiohjelma Suomen televisiossa. Nykyään televisiossa ei edes ole mitään virallista musiikkiohjelmaa, vain pelkkiä Idols/Voice of Finland -juttuja, jotka ovat mielestäni täysin järkkyyä, vaikka niille tuntuukin olevan sosiaalista tilausta. Olin aivan onnesta riekaleina päästessäni Iltatähteen, joka oli mielestäni parasta mitä silloin tv:stä tuli.

Esitimme kolme kappaletta, joista viimeisessä Kimmo sytytti kynttilöitä tulta syökseväällä kitarallaan hyvin ritualistiselta näyttävässä seremoniassa. Kohu nousi taas. Kasvoilleni oli maalattu egyptiläinen ”Horuksen silmä”, ja koomisena lisämausteena lookissani toimivat ammattikouluviikset, jotka olivat vielä silloin varsin untuwaitset. Kaiken kaikkiaan musiikillisesti valmis pakettimme oli visuaaliselta ilmeeltään melko Spinal Tapin oloinen tahaton parodia, vaikkakaan se ei välttämättä ollut vielä siihen aikaan niin hyvin havaittavissa kun nykypäivänä. Ajat muuttuvat, ja se mikä oli joskus hurjaa on nykyään lähinnä huvittavaa. Käytimme valtavia sinisiä ja punaisia värisavupommeja, joiden savu täytti koko suuren tv-studion. Arsenaalimme oli täysin ylimitoitettu, vaikka studio olikin tilava.

Ukkivainaani totesi isälleni nähtyään tv-esiintymiseni, että ”pitääkö noin kauhealta näyttää että pääsee telkkariin? Pommejakin paukkui kun sodassa!” Lopulta hänkin totesi saavutuksestani myötämielisempänä ”no, hyvä että pääsi kuitenkin”.

Aloimme keikkailla Suomen tanssilavoilla ja musiikkiravintoloissa vaihtelevalla menestyksellä. Välillä oli tupa täynnä, joskus yleisölle varatut tilat olivat melko autioita. Fiilis oli aina loistava, kun jengiä oli riittävästi ja saimme esiintyä heille tyhjien salien sijaan. Järjestäjät pitivät meitä tietenkin ihan kummajaisina, kun imagomme oli mustaa nahkaa, teatterimeikkiä, tulta syökseviä kitaroita ja pieniä pyramideja (Spinal Tapin hengessä taas). Maaseudun järjestysmiehet ja kahvilan tädit olivat kuitenkin nähneet jo silloin lähes kaiken, ja pienen rupatteluhetken jälkeen he tajusivat, että nämähän ovat ihan tavallisia poikia, jotka esittävät omanlaistaan rock-teatteria. Meillä oli kova draivi ja polte aina mukana, otimme välillä vähän liiankin vakavasti harjoittamamme taiteenalan.

Mielenpainuvin keikka on minulle ehdottomasti Tulivuori-Rockissa juhannuksena 1981. Muita esintyjä olivat muun muassa brittien ska-ihme Bad Manners, Paul Oxley's Unit ja jo silloin vahvassa asemassa ollut Popeda. Tämä oli tähänastisista lavoista isoin, paikalla oli kunnan PA-laitteisto sekä teknikot, käytössä oli mahtavat valot, ja siihen aikaan vielä harvinainen savukone pöllähteli saaden aikaan harvinaisen taianomaisen tunnelman.

Sarcofagus esitti toimivan, tiukan setin, jonka päätteeksi olimme sopineet omasta ehdotuksestani, että Kimmo grillaisi tulikitarellaan makkaraa, jota pitelisi roudari Kari Kyllönen, juhannus kun oli, ja halusimme huumorilopetuksen. Popedan basisti Jyrki K. Melartinin ilme oli kohtalaisen hölmistynyt, kun aloimme toteuttaa monty-pythonmaista loppuhuipentumaamme, liekit löivät kitaran lavasta ja makkara tirisi kepin nokassa. Hän ei selvästikään tiennyt, kuuluisiko meille nauraa vai ei, sen näki hyvin hänen ilmeestään. Osa meistä bändin jäsenistä päätyi kuitenkin myöhemmin Popedan bussiin bilettämään. Nyt oltiin asian ytimessä. Siinä oli 18-vuotias laulusolistin alku todella ihmeissään, mutta myös varsin vaikuttunut. Bussissa oli niin paljon ryhmää, että suurin osa seisojia käytävällä paikallaan, istumatilaa ei ollut tarjolla kuin harvoille. Kaikki olivat iloisessa humalassa ja rupattelivat hyväntuulisesti virvokejuomat käsissään, tupakansavu oli hyvin sankkaa. Kun aloin tarkemmin katsella paikalla olevia naisia, huomasin että hyvin monet olivat poistaneet jonkin osan kesäasustaan. Jotkut olivat ottaneet hameen pois, toisilla oli yllään pelkät rintaliivit. Bussissa oli kyllä varsin kuuma, mutta ymmärsin silti, että tämä osittainen striptease saattoi olla juuri se keino millä naiset pääsivät keikkabussibileisiin. Myöhemmin kun juttelimme asiasta bändimme kesken, totesimme että Suomen kovin rockbändi oli ehdottomasti Popeda, koska heillä oli niin paljon viinaa ja naisia. Ja Pate Mustajärvi oli jotenkin pelottava, koska hän oli niin uskottavalla tavalla roku, kovi ja elvis. Pidän tänä päivänäkin herra Mustajärveä suuressa arvossa, se kaikille selväksi täten tehtäköön.

Kesäkeikkojen jälkeen huomasin, että yhteydenpito Kimmon ja minun välillä alkoi hiipua. En tiennyt, oliko syynä se, että olin kritisoinut hänen kitarakamojaan aika karulla tavalla sanomalla soundin

olevan ”ihan paska”, vai eikö hänellä vain ollut mitään puhuttavaa kanssani. Tapanani on ollut joskus sanoa vähän liiankin suoraan mitä ajattelen.

Sitten eräänä päivänä Kimmo soitti intoa puhkuen ja sanoi, että nyt tehdään Rainbow-yhtyeen hitti ”I Surrender” suomeksi. Funtsin mielessäni, että milläköhän ihmeen ilveellä suoriudun sen laulamisesta. Samaa taisi myöhemmin miettiä myös Kuusniemi, sillä vähän myöhemmin sain häneltä ilmoituksen, että Kirka laulaisi tuon biisin Sarcofaguksen kanssa. Palveluksiani ei siis tarvittu enää. En kuitenkaan koskaan saanut virallisesti kenkää bändistä, joten saatan jopa yhä olla ”salainen jäsen”. Kimmon kanssa olen tosin puhunut viimeksi joskus 1982, eikä palveluksiani ole vielääkään tarvittu uudelleen. Ehkä se juna on siis jo mennyt.